

Stichting John Henry Newmanschool

Postadres

Ringbaan-West 302
5025 VB TILBURG

E-mail

info@jhnewmanschool.nl

Website

www.jhnewmanschool.nl

Rekeningnummer

NL84.RABO.0145.182.517
(BIC: RABONL2U)

Kamer van Koophandel

54557356

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Geachte leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal,

De nieuwe onderwijswet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' is op 2 oktober 2018 naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal gestuurd.

Op 6 december 2018 is een rondetafelgesprek met de leden van de Commissie Onderwijs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Wij hebben de eer hieraan te mogen deelnemen, daarvoor onze hartelijke dank. Voor uitlopend op deze uitnodiging mogen wij ons standpunt over de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' aan uw kenbaar maken. Hierbij doen wij u ons standpunt toekomen.

De J.H. Newman stichting in Tilburg streeft naar de oprichting van katholieke scholen die de universele katholieke geloofsleer gebruiken bij de opvoeding, vorming en scholing van leerlingen.

Door leerlingen tijdens hun opvoeding, vorming en scholing normen en waarden bij te brengen, worden de leerlingen gevormd tot sociale, zelfstandige, gelukkige en harmonieuze goede burgers met een hoge kwaliteit van leven. De leerlingen kunnen door deze kennis en vaardigheden meer zelfdiscipline opbrengen en kunnen daardoor beter presteren op school en in de maatschappij.

De afgelopen vier jaar hebben wij, samen met anderen die een nieuwe school willen oprichten, deelgenomen aan de diverse bijeenkomsten van het Ministerie van Onderwijs voor de ontwikkeling van de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen'

Afgelopen vrijdagmiddag hebben wij op het Ministerie van Onderwijs een voorlichting gehad over de inhoud van de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen'.

Het doel van de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' is:

1. Aanpassing van de wet aan de maatschappelijke ontwikkelingen, meer richtingen;
2. De oprichting van meer nieuwe scholen, om meer richtingen de kans te geven een nieuwe school op te richten en de participatie in en de deelname aan het onderwijs te vergroten en daardoor de kwaliteit van het onderwijs te verhogen.
De veranderde samenstelling van de maatschappij en de participatie in het onderwijs vragen om meer diversiteit van het onderwijs, meer richtingen.

Vraag: waarom wordt dan in de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' wel expliciet het openbaar onderwijs genoemd en hiervoor een uitzondering gemaakt?

3. De toetredingsdrempels voor nieuwe initiatieven in het onderwijs te verlagen.
De afgelopen jaren zijn er bijna geen nieuwe scholen opgericht, dit kwam misschien omdat het aantal richtingen te beperkt was. Hierdoor was de participatie van de verschillende bevolkingsgroepen in het onderwijs te gering. Maar er waren ook veel te hoge startersnormen, waardoor nieuwe initiatieven geen kans hadden en gemeenten wilden of konden niet of niet op tijd voor geschikte huisvesting zorgen.

De nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' heeft tot doel meer nieuwe initiatieven een kans te geven om een school op te richten.

De oprichting van minimaal 25 nieuwe scholen per jaar zou, volgens ons, het doel moeten zijn om de participatie in het onderwijs te vergroten.

Op dit moment neemt een aantal kinderen niet deel aan het reguliere onderwijs, omdat er geen passend onderwijs beschikbaar is.

De nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' is volgens ons alleen een succes als deze kinderen door de oprichting van nieuwe scholen met een vrije richtingskeuze een plaats op een reguliere school zouden kunnen krijgen.

Om boven genoemde doelen te realiseren zijn er in de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' een viertal veranderingen aangebracht ten opzichte van de huidige wetgeving.

1. De richting van de school.

In de huidige wet worden een beperkt aantal richtingen genoemd, in de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' wordt het aantal richtingen verruimd, overeenkomstig de maatschappelijke ontwikkelingen.

Maar waarom wordt dan het openbaar onderwijs specifiek genoemd in de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen'?

Wij kunnen met deze aanpassing van harte instemmen als ook de problemen van de financiering en de huisvesting van scholen wordt opgelost.

2. De kwaliteitseisen.

In de huidige wetgeving worden lage kwaliteitseisen gesteld aan scholen. In de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' worden de kwaliteitseisen verhoogd.

Wij kunnen met deze aanpassing van harte instemmen, als de huidige scholen ook aan deze kwaliteitseisen moeten voldoen en als er voldoende sancties komen om deze kwaliteitseisen te handhaven.

3. De directe belangstellingsmeting.

In de huidige wet moet voor de belangstellingsmeting een marktonderzoek worden uitgevoerd, in de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' is naast het marktonderzoek ook de keus voor een directe meting van het aantal leerlingen opgenomen.

Wij kunnen met deze aanpassing van harte instemmen, maar wij adviseren u uitsluitend de directe meting op te nemen in de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen'.

4. De gebiedsbegrenzing van de nieuwe school.

In de huidige wetgeving wordt de gemeentegrens als gebiedsbegrenzing opgenomen, in de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' wordt er een grens van 6 km aangehouden op basis van postcodes. Daarnaast wordt het aantal leerlingen berekend volgens een wiskundige formule die gebaseerd is op het oude systeem van start- en opheffingsnormen per gemeente.

Hier hebben wij enkele kritische opmerkingen over:

1. De 6 km grens is in veel gemeenten beperkter dan de gemeentegrenzen, de wet wordt hierdoor beslist niet ruimer voor het oprichten van nieuwe scholen, maar beperkter;

2. Het huidige systeem van start- en opheffingsnormen per gemeente, maar ook de start en opheffingsnormen voor de 6 km grens met de wiskundige formule zijn gebaseerd op de huidige financiering van het onderwijs, een vaste voet per school en een bedrag per leerling. Hierdoor zijn kleine scholen veel duurder dan grote scholen.

Terwijl de startende scholen juist kleinschalige vormen van onderwijs nastreven en daarom graag een integrale vergoeding per leerling willen ontvangen.

Als de vaste voet per school wordt afgeschaft, hoeven start- en opheffingsnormen niet meer toegepast te worden.

De J.H. Newman stichting wil niets anders dan een integrale vergoeding per leerling, dus zonder een vaste voet per school.

Wij willen u daarom adviseren om voor nieuwe op te richten scholen het wettelijk e mogelijk te maken een integrale vergoeding per leerling te ontvangen, bestaande scholen zouden dan de huidige regeling kunnen blijven behouden.

Maar een tweetal belangrijke onderdelen van de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' zijn helaas gelijk gebleven aan de huidige wetgeving, terwijl die juist veranderd moeten worden om bovengenoemde doelen te kunnen realiseren.

1. De oprichtings- en opheffingsnormen.

De hoge oprichtingsnormen staan veel nieuwe initiatieven in de weg om een nieuwe school op te richten. Terwijl dit uitsluitend een bekostigingsprobleem is, een vaste voet per school en een bedrag per leerling.

Voor uitsluitend nieuwe initiatieven, die na inwerkingtreding van de wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' worden opgericht zou het verstrekken van een integrale vergoeding per leerling kunnen worden ingevoerd, dus zonder een vaste voet per school.

De bestaande scholen kunnen wat ons betreft de huidige bekostiging- en opheffingsnormen behouden.

Wij adviseren u de oprichtings- en opheffingsnormen aan te passen, anders heeft de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' geen kans van slagen.

2. De huisvesting van nieuwe scholen.

In 1997 is de huisvesting van de basisscholen overgedragen aan de gemeenten. De afgelopen jaren hebben een aantal gemeenten de huisvestingvergoeding door gedecentraliseerd aan de schoolbesturen. Veel bestuurders en raden van toezicht van scholen hebben een directe relatie met de gemeenteraden en de gemeentebesturen. De bestaande schoolbesturen staan niet te springen om concurrentie in het onderwijs. Veel nieuwe initiatieven voor de oprichting van nieuwe scholen zijn daarom vastgelopen op de huisvesting. Drie dagen voor opening van de school werd door de gemeente een gebouw toegewezen aan het schoolbestuur, op vrijdagmiddag moest het personeel zittend op een bankje op de speelplaats worden aangenomen.

In een ander geval werd een school toegewezen aan de andere kant van de stad, waardoor meer dan de helft van de leerlingen naar een andere school ging.

Bijna alle gemeenten hebben enkele jaren nodig om een gebouw beschikbaar te stellen.

In de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' is het volgende startstelsel ontwikkeld;

1. Schooljaar 0 vanaf 1 juli kunnen de leerlingen van 2 en 3 jaar zich bij duo aanmelden;
2. Schooljaar 1 voor 1 november moet de aanvraag voor een nieuwe school worden ingediend en na 1 november kunnen er geen nieuwe leerlingen van 2 en 3 jaar zich meer aanmelden om voor besluitvorming voor de oprichting van de nieuwe school in aanmerking te komen;
3. Schooljaar 1 voor 1 juni neemt de minister een besluit tot oprichting van de nieuwe school. Daarna start de gemeente met het zoeken naar een geschikte huisvesting.
4. Schooljaar 2, de gemeente is een jaar lang zoekende naar geschikte huisvesting;
5. Schooljaar 3 op 1 augustus schooljaar kan de school theoretisch op zijn vroegst van start als de gemeente voldoende medewerking verleent. Maar de kinderen van 2 en 3 jaar opgeven in schooljaar 0 en schooljaar 1 zijn dan al 4 en 5 jaar en zitten al op een andere school. Kortom, dit systeem zal nooit gaan werken.

De enige oplossing voor de huisvesting van een school is het verstrekken van een onderwijshuisvestingsvergoeding rechtstreek door het Ministerie van Onderwijs of de betreffende gemeente aan het schoolbestuur. Bij de kwaliteitseisen voor de oprichting van een nieuwe school is al rekening gehouden met een hogere kwaliteit bestuurders en raden van toezicht van de school die zelf voor huisvesting kunnen zorgdragen.

Daarnaast is het voor veel gemeenten een bezuiniging te behalen ten opzichte van de huidige situatie. Veel gemeenten verstrekken bij nieuwbouw van scholen een hogere bijdrage aan de nieuwbouw van de school dan de gemeenten volgens de vergoedingsregeling voor de huisvesting van scholen ontvangen.

Conclusies:

1. De richting van de school.
Het loslaten en verruimen van het aantal richtingen is alleen een succes als ook het openbaar onderwijs niet meer als een specifieke groep wordt genoemd.
2. De kwaliteitseisen.
Als de kwaliteitseisen met sanctiemogelijkheid niet ook van toepassing zijn op de bestaande scholen, dan heeft de kwaliteitseis voor het gehele onderwijs voor de enkele nieuwe school die per jaar worden opgericht, geen enkel nut.

Veel sneller zou er dan een kwaliteitsverbetering in het gehele onderwijs kunnen komen door de bekostiging van private scholen.
3. De directe belangstellingsmeting.
Uitsluitend directe belangstellingsmeting toestaan.
4. De gebiedsbegrenzing van de nieuwe school.
Geen gebiedsbegrenzing van de nieuwe school, maar een vast minimumaantal leerlingen, ongeacht de vestigingsplaats.
5. De oprichtings- en opheffingsnormen.
Geen oprichting en opheffingnormen meer, maar een bekostiging volgens het systeem van een integrale vergoeding per leerling.

De invoering van de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' heeft geen nut door vast te houden aan de bestaande bekostiging. Beter zou dan zijn om de wet in te trekken een onderzoek te starten naar een integrale bekostiging per leerling van private scholen.

6. De huisvesting van nieuwe scholen.
De invoering van de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' heeft geen nut door vast te houden aan het bestaande systeem dat de gemeente de huisvesting voor de schoolbesturen regelt.

Ten eerste worden er hogere kwaliteitseisen gesteld aan nieuwe schoolbesturen en daardoor zijn die best in staat om zelf voor huisvesting te zorgen.

Ten tweede door de huisvesting van nieuwe scholen door de gemeenten te laten uitvoeren, worden er zo weinig nieuwe scholen opgericht dat de nieuwe wet 'Meer Ruimte Voor Nieuwe Scholen' geen toegevoegde waarde meer heeft ten opzichte van huidige wetgeving. Per jaar worden dan misschien één of twee nieuwe scholen opgericht, terwijl het minimumaantal van 25 nieuwe scholen per jaar nooit zal worden gehaald.

Beter zou dan zijn om de wet in te trekken en een onderzoek te starten naar een integrale bekostiging per leerling van private scholen.

De voordelen hiervan zijn:

1. De richting van de school wordt bepaald door de ouders;
2. De invulling van het onderwijs van de school wordt bepaald door de ouders;
3. Er is sprake van een directe belangstellingsmeting;
4. De gebiedsbegrenzing is Europa;
5. Er kan worden overgegaan op een integrale bekostiging per leerling, inclusief de onderwijs huisvestingsvergoeding;
6. De gemeenten hoeven niet meer te zorgen voor onderwijshuisvesting en kunnen hierdoor geld besparen.

Vertrouwend u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Namens het bestuur

Drs. Y.J.J. Postma
Penningmeester Stichting John Henry Newmanschool